

Datum

2024-11-18

Adress

205 80 Malmö

Diarienummer

FSN-2024-4116

Yttrande

Till

Kommunstyrelsen

**Remiss angående Remiss Justitiedepartementet -
Ökat informationsutbyte mellan myndigheter –
Behov och föreslagna förändringar (SOU 2024:63)
STK-2024-1297**

Funktionsstödsnämnden föreslås lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Funktionsstödsnämnden anser att intentionerna med en generell sekretessbrytande bestämmelse som föreslås är i huvudsak positiva och kan underlätta informationsutbytet mellan myndigheter för att minska risken för välfärdsbrott samt för att underlätta samordnandet av tidiga insatser till barn och unga som riskerar att falla i kriminalitet. Även om nämnden ser många fördelar med en sådan bestämmelse som föreslås vill nämnden också lyfta en del farhågor i enlighet med yttrandet.

Yttrande

Funktionsstödsnämnden anser att intentionerna med en generell sekretessbrytande bestämmelse som föreslås är i huvudsak positiva och kan bidra till att underlätta arbetet för att minska välfärdsbrott samt för samordnandet av tidiga insatser till barn och unga som riskerar att falla i kriminalitet.

Utredningen visar på kommuner och andra myndigheters ökande behov av att kunna utbyta information med varandra för att möta den eskalerande samhällsutvecklingen inom områdena välfärdsbrottslighet samt barn och ungas involvering i kriminella handlingar. Funktionsstödsnämnden ser positivt på insatser som kan bidra till att vända utvecklingen på dessa områden. Nämnden ser också stora fördelar inom exempelvis upptäckt av välfärdsbrottslighet.

Nämnden ställer sig också positiv till att förslaget omfattar sekretess inom socialtjänsten men inte hälso- och sjukvården. Nämnden anser att det finns goda skäl att hälso- och sjukvården inte ska omfattas i nuläget då området omfattar än mer känsliga uppgifter om den enskilde. Det kan vara en god idé att utvärdera hur de

föreslagna förändringarna i offentlighets och sekretesslagstiftningen påverkar socialtjänsten innan den nya lagstiftningen eventuellt vidgas ytterligare.

Funktionsstödsnämnden önskar dock lyfta en del farhågor kring att allt för omfattande ingrepp i sekretesslagstiftningen riskera att utgöra hot mot den enskildes säkerhet och integritet. Det som är hjälpsamt i vissa delar av nämndens verksamhetsområde kan utgöra säkerhetsrisker i andra delar.

Nämnden vill framhålla att den konsekvensanalys som gjorts inte är jämförbar i omfattning med ingreppen som förslaget innebär i sekretesslagstiftningen. Exempelvis borde konsekvensanalysen av förtroendet för socialtjänsten ha utforskats mer. Det finns anledning att misstänka att allmänhetens förtroende för socialtjänsten kan komma att minska med vetskapen att uppgifter kan lämnas vidare till andra myndigheter som exempelvis polisen. Nämnden erfar att brukare inom funktionsstödsnämndens ansvarsområde uttrycker oro för den personliga integriteten och vill ha garantier för den samma innan nödvändig information överlämnas till utredningar. Nämnden befärar att vetskapen om att känslig information kan överlämnas till andra myndigheter i vissa fall kan hindra brukare från att be om eller ta emot den hjälp de behöver. Detta utgör en risk att de förebyggande insatser som är ett av huvudsyftena med lagändringen uteblir då inte minst ungdomar undviker att ta kontakt med och ta emot hjälp av socialtjänsten av rädsla för att uppgifter som kan skada dem eller deras anhöriga lämnas vidare till annan myndighet.

I samband med remissen kring den nya socialtjänstlagen lyfte funktionsstödsnämnden en del farhågor kring hanteringen av sekretessbelagda uppgifter som föreslogs i ett socialtjänstdataregister. Ju fler olika aktörer som hanterar den enskildes uppgifter desto mer ökar riskerna för intrång och felaktiga hanteringar av känsliga uppgifter som riskerar att leda till skada och men för individen. Nämnden anser att samma farhågor går att applicera även i detta fall. Nämnden vill också lyfta vikten av att lagförslaget inte går emot annan lagstiftning som exempelvis GDPR. Individen har enligt GDPR rätt att få sina uppgifter raderade. En av anledningarna till att kunna få sina uppgifter raderade är exempelvis att uppgifterna inte längre behövs för de ändamål som de samlades in för. Nämnden vill här lyfta en utmaning i att lagstiftningarna inte ska gå emot varandra om uppgifter får lämnas mellan olika myndigheter samt om uppgifter exempelvis får begäras ut rutinmässigt.

Att förändringen inte skulle innebära kostnader för kommunerna går också att ifrågasätta. Det är många andra myndigheter som vill ha uppgifter från socialtjänsten. Innan rättspraxis finns på området kommer varje prövning om det finns motstående intresse som överväger effekterna av ett utlämnande att kräva resurser för utlämnande myndighet. Intresseavvägningen utgör också en svår balansgång då de fem syften som

anges för att motivera ett utlämnande lämnar mycket öppet för tolkning. Förslagen är målade med breda penseldrag och nämnden befarar att det kommer att dröja innan det finns vägledande domar på området av den omfattning som krävs för att underlätta bedömningar vid utlämnanden. Det finns också skäl att vara mer restriktiv med utlämnande under en uppstartsperiod för att domstol ska få pröva fler ärenden som leder till rättspraxis vilket medför ökade behov av resurser hos nämnden. Ett inledningsvis restriktivt förhållningssätt minskar risken för överanvändande av den nya bestämmelsen och förebygger slentrianmässiga utlämningar av känsliga uppgifter.

Om sekretessbrytande bestämmelser införs i enlighet med förslaget önskar funktionsstödsnämnden att det vidtas åtgärder och upprättas riktlinjer och kunskapsstöd i hur den enskildes uppgifter ska hanteras och skyddas vid överförande mellan myndigheter. Nämnden önskar också att frågan om kostnader för kommunen vid ett införande ses över på nytt.

Ordförande Roko Kursar (L)

Ansvarig utredare Linn Hellström

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden.]